

**PROCEDURY REAGOWANIA
W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH
ZAGROŻEŃ FIZYCZNYCH W SZKOLE**

**OBOWIĄZUJĄCE
W ZESPOLE SZKÓŁ SPECJALNYCH
IM. MARII GRZEGORZEWSKIEJ W OSTRÓWKU**

Rozdział I

PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ FIZYCZNYCH W SZKOLE

I ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE

1.1 WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA (TERRORYSTY) DO SZKOŁY

WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA Z NIEBEZPIECZNYM NARZĘDZIEM LUB BRONIĄ, KTÓRY STRZELA DO OSÓB ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA KORYTARZU I W SALACH LEKCYJNYCH, TZW. AKTYWNY STRZELEC:

1. Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (*zabarykaduj się*).
2. Wycisz i uspokój uczniów.
3. Zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji i stresu.
4. Wyłącz telefon, oraz urządzenia wydające dźwięk.
5. Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji.
6. Zasłoń okno, zgaś światło
7. Nie przemieszczaj się
8. Stań poniżej linii okien, zejź z światła drzwi
9. Zejź z linii strzału, połoź się na podłodze
10. Jeżeli padną strzały, nie krzycz
11. Nie otwieraj nikomu drzwi
12. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia

W PRZYPADKU BEZPOŚREDNIEGO KONTAKTU Z NAPASTNIKAMI, KTÓRZY DĄŻĄ DO PRZEJĘCIA KONTROLI NAD SZKOŁĄ:

1. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika.
2. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon.
3. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia.
4. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.
5. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.
6. Nie zwracaj na siebie uwagi.
7. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.
8. Nie oszukuj terrorysty.
9. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.
10. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.
11. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów.
12. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.

W PRZYPADKU DZIAŁAŃ ANTYTERRORYSTYCZNYCH PODJĘTYCH PRZEZ POLICJĘ:

1. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.
2. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi.
3. Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.
4. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.
5. Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących.
6. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
7. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy.
8. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.
9. Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.
10. Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.

1.2 PODŁOŻENIE ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

Przez materiał wybuchowy rozumiemy związek chemiczny lub mieszaninę kilku związków chemicznych, która jest zdolna w odpowiednich warunkach do gwałtownej reakcji chemicznej i której towarzyszy wydzielenie wielkiej liczby produktów gazowych w postaci wybuchu (detonacji lub deflagracji).

1. Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów.
2. Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje.
3. Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury.
4. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
5. Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
6. Sprawdź, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji.
7. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb.
8. W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi.
9. Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu.

1.3 PODŁOŻENIE PODEJRZANEGO PAKUNKU

Podejrzany pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją. W przypadku podejrzenia jej otrzymania:

1. Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzaný pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona.
2. Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania.
3. Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala) - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznanej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji.
4. Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna zarządza ewakuację szkoły.
5. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
6. Nie używaj telefonu komórkowego – eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
7. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb.
8. W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi.
9. Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu.

Poniższa tabela prezentuje instrukcję postępowania w przypadku podejrzenia podłożenia na terenie szkoły ładunku wybuchowego lub podejrzanego pakunku:

Telefony alarmowe	Policja 997	Telefon alarmowy 112
Sposób powiadamiania służb	Wybierz jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:	nazwę i adres szkoły
		rodzaj stwierdzonego zagrożenia
		imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
		telefon kontaktowy
		zrealizowane przedsięwzięcia
		potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie
Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona. Dyrektor lub osoba wyznaczona przez niego podejmuje decyzję o ewakuacji z obiektu zgodnie z procedurą ewakuacji. Dyrektor powiadamia Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego i Starostwo Powiatu Wołomińskiego.	
Obowiązki pracowników	Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury	
	Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury	
	Znać sygnał uruchamiający procedurę	

	Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych
	Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury
	Znać miejsce ewakuacji.
	Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury
	Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

1.4 WYPADEK SKAŻENIA CHEMICZNEGO LUB BIOLOGICZNEGO SZKOŁY

Przez zagrożenie chemiczne rozumiemy uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka. Zagrożenie może wynikać także z stosowania broni biologicznej (broń B, broń bakteriologiczna). W broni B ładunki bojowe są wypełnione mikroorganizmami chorobotwórczymi: bakteriami (wąglik, brucelozę etc.) wirusami (ospa, gorączki krwotocznej, zapalenia mózgu, wirusa HIV), toksynami (rycyna, toksyna otulinowa), grzybami lub pierwotniakami.

SYTUACJA, GDY NASTĄPIŁO SKAŻENIE SZKOŁY (SZKOŁA OTRZYMUJE INFORMACJĘ O MOŻLIWYM SKAŻENIU SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/ BIOLOGICZNĄ NP. TELEFON O ZAMIARZE ATAKU)

Należy wówczas:

1. Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.
2. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku.
3. W budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.
4. W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, wate, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry.
5. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji.
6. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku.
7. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.
8. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

SYTUACJA, GDY SZKOŁA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE NATYCHMIAST LUB SZYBKO PO JEGO POJAWIENIU SIĘ

Należy wówczas:

1. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.
2. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem.
3. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów.
4. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
5. Powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję.
6. Zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.
7. Rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń.
8. Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.
9. Jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka.
10. Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń
11. W obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
12. Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
13. W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry.
14. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń - częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji.
15. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
16. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

SYTUACJA, GDY SZKOŁA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE PÓŹNO, NP. GDY POJAWIŁY SIĘ OBJAWY REAKCJI NA SUBSTANCJĘ LUB/I OGNISKA ZACHOROWAŃ

Należy wtedy:

1. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.
2. Powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję.
3. Przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się.

4. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów.
5. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
6. Ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły.
7. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.
8. W szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny.
9. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Poniższa tabela prezentuje instrukcję postępowania w przypadku skażenia substancją chemiczną lub biologiczną terenu szkoły oraz zagrożenia skażeniem ww. substancjami.

Sposób prowadzenia ewakuacji	Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę sił interwenujących i zgodnie z ich wskazówkami	
Sposób reakcji na sygnał dźwiękowy	<u>Sygnal dźwiękowy:</u> 3 krótkie dzwonki lekcyjne oraz podanie komunikatu przy użyciu głosu: „PALI SIĘ – POŻAR”	ewakuacja
	<u>Sygnal dźwiękowy</u> podanie komunikatu przy użyciu głosu: „WEJŚĆ I POZOSTAĆ W BUDYNKU ZAGROŻENIE”	wejść i pozostać w budynku
Telefony alarmowe	Policja 997, Straż pożarna 998 Pogotowie Ratunkowe 999 Telefon alarmowy 112	
Sposób powiadamiania służb	Wybierz jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:	nazwę i adres szkoły
		rodzaj stwierdzonego zagrożenia
		imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
		telefon kontaktowy

1.5 OBECNOŚĆ NA TERENIE SZKOŁY LUB PLACU ZABAW ZWIERZĄT ZAGRAŻAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWU UCZNIÓW

Zwierzę na terenie szkoły lub placu zabaw.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia izoluje uczniów od zwierzęcia (uczniowie nie wychodzą z sal, a gdy są na zewnątrz budynku na polecenie wychowawców wracają do szkoły).
2. W przypadku ataku psa starać się przybrać „bezpieczną pozycję żółwia”.
3. Nauczyciel lub inny pracownik będący świadkiem zdarzenia zawiadamia dyrektora szkoły.
4. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły wzywa Policję, ewentualnie służby weterynaryjne.

1.6 ZWIERZĘ BEZ OPIEKI WŁAŚCICIELA LUB ZWIERZĘ DZIKIE NAPOTKANE PODCZAS WYJŚCIA POZA TEREN SZKOŁY LUB PODCZAS SZKOLNEJ WYCIECZKI DALSZEJ

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia izoluje uczniów od zwierzęcia. Jeżeli uczniowie są blisko terenu szkoły to pod opieką wracają do budynku szkoły lub chronią się w najbliższym bezpiecznym miejscu.
2. Uczniowie przebywający na wycieczce w pobliżu dzikich zwierząt zobowiązani są do właściwego zachowania. Powinni: poruszać się po wyznaczonych szlakach, nie hałasować, nie dokarmiać zwierząt, nie zbliżać się do zauważonego zwierzęcia. Jeżeli zwierzę zbliża się do uczniów powinni nas nie panikować, zachować spokój i słuchać poleceń nauczycieli.
3. W przypadku ataku psa starać się przybrać „bezpieczną pozycję żółwia”.
4. Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia zawiadamia kierownika wycieczki lub dyrektora szkoły.
5. Kierownik wzywa Policję, Straż Miejską, ewentualnie służby weterynaryjne.

II. ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE

Do najważniejszych zagrożeń wewnętrznych w szkole należą: agresywne zachowania ucznia oraz zjawisko tzw. fali, korzystanie przez uczniów z substancji psychoaktywnych, kradzież lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych, pedofilia, pornografia, prostytutka, picie alkoholu, wypadek lub czyn karalny dokonany przez ucznia.

2.1 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W WYPADKU WYSTĄPIENIA AGRESYWNYCH ZACHOWAŃ W SZKOLE

2.1	AGRESYWNE ZACHOWANIA UCZNIĄ W SZKOLE
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek wystąpienia na terenie szkoły zachowań agresywnych tj. agresji fizycznej i agresji słownej ucznia wobec ucznia lub nauczyciela.
Osoby odpowiedzialne i zarządzanie	Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zauważyła przedmiotowe zachowanie lub której je zgłoszono. Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
Sposób postępowania	1. Agresja fizyczna 1) Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania. Pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie. Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami. 2) Należy powiadomić pielęgniarkę szkolną, pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły oraz powiadomić wychowawcę/ów oraz rodziców agresora i ofiary. 3) W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) - pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców. 4) Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły. 5) Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice (opiekunowie prawni) poszkodowanego. 6) Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę. 7) Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi, 8) W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia

	<p>wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.</p> <p>9) W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia - szkoła kieruje sprawę na Policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawcy przemocy. Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie szkoły.</p> <p>2. Agresja słowna</p> <p>1) Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska.</p> <p>2) Należy powiadomić wychowawcę klasy i/lub dyrektora, pedagoga /psychologa.</p> <p>3) Wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno.</p> <p>4) Wychowawca (pedagog/psycholog) przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, ustala wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia.</p> <p>5) O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców uczestników zdarzenia.</p> <p>6) Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi,</p> <p>7) W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.</p> <p>8) W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest Policja.</p> <p>9) Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie lub regulaminie szkoły.</p>
--	---

2.2 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POBICIA LUB NARUSZENIA GODNOŚCI OSOBISTEJ UCZNIĄ (GROŻENIE, NAPAŚĆ SŁOWNĄ) PRZEZ DOROSŁEGO

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel, który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał takie zgłoszenie, zabiera ucznia od dorosłego w bezpieczne miejsce i zapewnia mu opiekę
2. Powiadamia o zdarzeniu dyrektora i wychowawcę poszkodowanego.

3. W przypadku, gdy doszło do fizycznej napaści na ucznia, wychowawca / dyrektor wzywa pogotowie ratunkowe do oceny stanu zdrowia ucznia, jeżeli istnieje taka konieczność.
4. Wychowawca informuje rodziców / opiekunów dziecka o zdarzeniu.
5. W przypadku napaści fizycznej lub podejrzeniu niebezpieczeństwa, jakie może grozić uczniowi ze strony napastnika, wychowawca / dyrektor w porozumieniu z rodzicami poszkodowanego powiadamia o zdarzeniu policję lub Sąd Rodzinny i Nieletnich, ew. Ośrodek Pomocy Społecznej, jeśli zdarzenie dotyczy przemocy w rodzinie.

2.3 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POBICIA LUB NARUSZENIA GODNOŚCI OSOBISTEJ DZIECKA (GROŻENIE, NAPAŚĆ SŁOWNA) PRZEZ INNEGO UCZNIĄ

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel, który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał takie zgłoszenie, rozdziela uczniów, prosi innego nauczyciela o przypilnowanie agresora, a poszkodowanego zabiera w bezpieczne miejsce i zapewnia mu opiekę.
2. Powiadamia o zdarzeniu dyrektora i wychowawcę (wychowawców) obu uczniów.
3. W przypadku, gdy doszło do fizycznej napaści na ucznia, wychowawca / dyrektor wzywa pogotowie ratunkowe do oceny stanu zdrowia ucznia, jeżeli istnieje taka konieczność.
4. Wychowawca informuje rodziców uczniów o zdarzeniu. Analizując przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomaga rodzicom w doborze metod wychowawczych. Rozmowa kończy się ustaleniem wspólnych działań.
5. Kiedy zachowanie się powtarza lub sytuacja jest skomplikowana włącza się dyrektor szkoły.
6. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (agresja słowna i fizyczna), na prośbę wychowawcy lub dyrektora rodzice konsultują się z PPP lub inną specjalistyczną poradnią, w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących prowadzenia ucznia i objęcia ucznia zajęciami terapeutycznymi.
7. W przypadku napaści fizycznej lub podejrzeniu niebezpieczeństwa, jakie może grozić uczniowi ze strony napastnika wychowawca/dyrektor w porozumieniu z rodzicami poszkodowanego powiadamia o zdarzeniu policję.

W przypadku rażącego naruszenia szkolnego prawa, sytuacji niebezpiecznych dla zdrowia i życia, zwołuje się Radę Pedagogiczną, która podejmuje odpowiednie kroki

2.4 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NARUSZENIA GODNOŚCI OSOBISTEJ UCZNIĄ LUB PRACOWNIKA SZKOŁY

1. W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązkowi wynikającym z art. 6 Karty Nauczyciela, a w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.
2. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicem / prawnym opiekunem i wychowawcą klasy.
3. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje (Kodeks pracy art. 108) w postaci:

- 1) Upomnienia;
- 2) Nagany.
4. Po czynnościach wyjaśniających, stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.
5. Jeżeli postępowanie wewnątrzszkolne potwierdza powtarzające się naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor szkoły ma obowiązek skierować stosowne zawiadomienie do rzecznika dyscyplinarnego wyznaczonego przez Ministra Edukacji Narodowej.
6. W przypadku ewidentnego naruszenia godności osobistej ucznia, dyrektor szkoły niezwłocznie wszczyna procedurę postępowania zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującymi bez prowadzenia wyżej przedstawionego postępowania.
7. W przypadku naruszenia przez ucznia godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.
8. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem lub innym pracownikiem szkoły, uczniem rodzicem / prawnym opiekunem i wychowawcą klasy.
9. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły, dyrektor ma prawo zastosować wobec ucznia określone przepisami konsekwencje.
10. Po czynnościach wyjaśniających, stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej pracownika szkoły, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.
11. Jeżeli postępowanie wewnątrzszkolne potwierdza rażące naruszenie godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły, dyrektor powiadamia Policję oraz Sąd. Nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny. Organ prowadzący szkołę i Dyrektor szkoły są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.

2.5 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIE W SZKOLE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

2.5	ZNALEZIENIE W SZKOLE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH
Cel	Zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów przebywających w szkole/placówce w sytuacji zagrożeń wewnętrznych związanych z rozprowadzaniem niebezpiecznych środków odurzających oraz odurzeniem alkoholem, narkotykami lub „dopalaczami”.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor szkoły, pedagog szkolny/psycholog szkolny

Podstawy uruchomienia procedury	Wystąpienie zagrożenia: (1) rozpowszechnianiem środków odurzających (narkotyków, dopalaczy) lub alkoholu, (2) zdrowia ucznia po użyciu środka odurzającego lub spożycia alkoholu oraz (3) zdrowia ucznia w wyniku wypadku w szkole lub poza nią.
Sposób działania	<p>1. W przypadku znalezienia podejrzonej substancji odurzającej na terenie szkoły, należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Zachować szczególne środki ostrożności. 2) Zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej uczniów oraz ew. jej zniszczeniem. 3) Powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia Policję. 4) Ustalić (jeżeli to możliwe), do kogo znaleziona substancja należy. 5) Przekazać Policji zabezpieczoną substancję oraz informacje o zaistniałej sytuacji. 6) Opracować i prowadzić projekty edukacyjne dot. w/w problematyki. <p>2. W przypadku podejrzenia ucznia o posiadanie środków odurzających należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie. 2) Powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego. 3) Powiadomić dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia Policję. 4) Zażądać od ucznia w obecności innej osoby/pedagoga przekazania posiadanej substancji. 5) Zażądać od ucznia pokazania zawartości plecaka oraz zawartości kieszeni. 6) Powiadomić rodziców ucznia. 7) Poinformować rodziców o obowiązujących procedurach w szkole. 8) Przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców dziecka rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa szkolnego. W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom ucznia. 9) Podjąć wraz z rodzicami działania profilaktyczne w zakresie posiadania i rozprowadzania środków odurzających.

	<p>3. W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia alkoholem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Powiadomić wychowawcę klasy ucznia. 2) Odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie. 3) Powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego. 4) Przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego. 5) Powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji. 6) Powiadomić rodziców ucznia z prośbą o przybycie do szkoły/placówki. 7) Poinformować rodziców o obowiązującej w szkole procedurze postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom ucznia. 8) Przeprowadzić rozmowę z rodzicami wskazując argumenty dla zagrożenia zdrowia, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji. 9) Powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia. <p>4. W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia narkotykami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy. 2) Poinformować pielęgniarkę/pedagoga szkolnego. 3) W momencie rozpoznania odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie. 4) Przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego. 5) Poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji. 6) Wezwać do szkoły rodziców ucznia. 7) Przekazać rodzicom informację o obowiązującej procedurze postępowania. 8) Przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem. 9) Zobowiązać rodziców do pomocy dziecku w odstąpieniu odurzania się, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji. 10) Opracować działania profilaktyczne lub wychowawcze pracy z dzieckiem. 11) Wdrożyć program wychowawczo - profilaktyczny. Monitorować i ewaluować efekty. 12) Powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.
--	---

	<p>5. W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia „dopalaczami”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy. 2) W momencie rozpoznania odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie. 3) Poinformować pedagoga/psychologa szkolnego. 4) Przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego. 5) Poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji. 6) Wezwać karetkę pogotowia ratunkowego. 7) Wezwać do szkoły rodziców ucznia. 8) Przekazać rodzicom informację o obowiązującej procedurze postępowania. 9) Przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności lub indywidualnie w celu wyciszenia emocji. 10) Udzielić pomocy i zobowiązać rodziców do pomocy dziecku w odstąpieniu od odurzania się. 11) Opracować działania profilaktyczne lub wychowawcze pracy z dzieckiem. 12) Wdrożyć program wychowawczo-profilaktyczny. Monitorować i ewaluować efekty. 13) Powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia. <p>6. W przypadku odmowy współpracy przez rodziców:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję. 2) Powiadomione instytucje wdrażają obowiązujące procedury postępowania. 3) Szkoła współpracuje z instytucjami w zakresie pomocy i wsparcia ucznia. 4) Szkoła udziela informacji i przekazuje dotychczasowe sposoby postępowania z uczniem. 5) Szkoła monitoruje ucznia do czasu osiągnięcia przez niego pełnoletniości.
<p>Obowiązki pracowników szkoły</p>	<p>Należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznać się ze skutecznymi działaniami profilaktycznymi. 2. Zapoznać się z rodzajami i wyglądem środków odurzających. 3. Zapoznać się z symptomami wskazującymi na odurzenie narkotykiem. 4. Zapoznać się z symptomami nadużycia alkoholu. 5. Zapoznać się z symptomami zachowania dealerów środków odurzających. 6. Prowadzić regularnie zajęcia z zakresu zagrożenia zdrowia środkami niebezpiecznymi.

	<p>7. Prowadzić systematyczne zajęcia z zakresu stosowania obowiązującego w szkole Prawa.</p> <p>8. Prowadzić cykliczne szkolenia dla rodziców o zagrożeniach zdrowia dzieci.</p> <p>9. Prowadzić ciągłą obserwację uczniów w kontekście ich zdrowia i bezpieczeństwa.</p> <p>10. Poznać nazwy instytucji pomocowych zajmujących się uzależnieniami</p> <p>11. Zapoznawać się ę na bieżąco z przepisami obowiązującego Prawa w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa uczniów.</p>
--	---

2.6 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZYNIESIENIA PRZEZ UCZNIĄ PAPIEROSÓW LUB ICH PALENIE NA TERENIE SZKOŁY

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innego nauczyciela, wychowawcy, lub dyrektora szkoły ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu papierosy, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży, ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji. Odmowa okazania torby wymaga zawiadomienia rodziców przez wychowawcę o uzyskanej informacji na temat palenia papierosów.
2. W przypadku znalezienia papierosów nauczyciel zabezpiecza je.
3. W przypadku, gdy nauczyciel przyłapie ucznia na paleniu papierosów na terenie szkoły, zabezpiecza je.
4. Przeprowadza rozmowę wstępną z uczniem, przekazuje sprawę wychowawcy klasy powiadamia dyrektora szkoły.
5. Wychowawca rozmawia z uczniem o zdarzeniu.
6. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców lub prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im informację o paleniu papierosów przez dziecko. Przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczegółowego nadzoru nad dzieckiem. Sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisuje rodzic lub prawny opiekun dziecka.

2.7 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZGŁOSZENIA SIĘ DO SZKOŁY PO DZIECKO NIETRZEŻWEGO RODZICA, NIEZDOLNEGO W OCENIE NAUCZYCIELA DO SPRAWOWANIA OPIEKI NAD DZIECKIEM

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Powstrzymuje rodzica przed wyjściem ze szkoły i prosi go o pomoc w skontaktowaniu się z innym członkiem rodziny, który będzie zdolny sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem.
2. W przypadku trudności w skontaktowaniu się z inną osobą mogącą odebrać ucznia, nauczyciel lub dyrektor ma prawo zawiadomić policję.
3. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia sporządza notatkę służbową.
4. W przypadku powtarzania się takiej sytuacji wychowawca lub dyrektor szkoły zawiadamia Sąd Rodzinny i Nieletnich.

2.8 WYSTĄPIENIE KRADZIEŻY LUB WYMUSZENIA PIENIĘDZY LUB PRZEDMIOTÓW WARTOŚCIOWYCH.

2.8	KRADZIEŻ LUB WYMUSZENIE PIENIĘDZY LUB PRZEDMIOTÓW WARTOŚCIOWYCH
Cel	Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek stwierdzenia w szkole przypadku kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych, dokonanego przez ucznia.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno: dyrektor placówki, w przypadku jego nieobecności wicedyrektor, a w przypadku jego nieobecności pedagog/psycholog szkolny.
Sposób działania	<p>1. Kradzież lub wymuszenie przedmiotu znacznej wartości:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Działania mające na celu powstrzymanie i niwelowanie tego zjawiska winny zostać podjęte bezzwłocznie. 2) Osoba, która wykryła kradzież, winna bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły. 3) Należy przekazać sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły. 4) Należy zabezpieczyć dowody przestępstwa tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia i przekazanie ich Policji. 5) Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia. Może to zrobić tylko Policja 6) We współpracy z pedagogiem szkolnym należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia. 7) Dyrektor szkoły winien wezwać rodziców sprawcy i przeprowadzić rozmowy z uczniem w ich obecności. Należy sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców. 8) Należy powiadomić Policję. 9) Sprawca winien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.

2.9 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIE PRZYPADKÓW PEDOFILII W SZKOLE

2.9	WYSTĄPIENIE PRZYPADKU PEDOFILII W SZKOLE
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego wynikającego z możliwości pojawienia się osób, które psychicznie i fizycznie będą molestowały dzieci i nakłaniały do czynności seksualnych.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. osoba wyznaczona w przypadku nieobecności W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.
Sposób działania	<p>Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W pierwszym kroku po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego. 2. W przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji. 3. Następnie dyrektor szkoły winien przekazać pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu. 4. Wychowawcy klas lub pedagog szkolny winni podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie. 5. W przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice ucznia oraz policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania. 6. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia). 7. Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców ucznia. 8. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami ucznia sprawcy na temat zdarzenia. 9. Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami ustali działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki na uczennicą/uczniem.
Podstawy prawne uruchomienia procedury	Kodeks Karny: art. 197 § 3; art. 200 art. 200a; art. 200b;

2.10 WYSTĄPIENIE PRZYPADKÓW ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIĄ

2.10	PRZYPADEK ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIĄ
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z rozpowszechnianiem materiałów o charakterze pornograficznym.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.
Sposób działania	<ol style="list-style-type: none"> 1. W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu 2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia. 3. Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły. 4. Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań 5. Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne 6. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

2.11 WYSTĄPIENIE PRZYPADKÓW PROSTYTUCJI W SZKOLE LUB WŚRÓD UCZNIÓW.

2.11	PRZYPADEK PROSTYTUCJI W SZKOLE LUB WŚRÓD UCZNIÓW
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z prostytucją w szkole lub wśród uczniów.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.

<p>Sposób działania</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji, nauczyciel/pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły. 2. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia. 3. W przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, powinien wezwać do szkoły rodziców ucznia. 4. Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym. 5. Jeżeli rodzice ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły winien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich). 6. W sytuacji, gdy szkoła wykorzystywała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem i itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły winien powiadomić sąd rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji. 7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego, dyrektor szkoły jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. 8. Dyrektor szkoły winien powiadomić Policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. 9. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami ucznia sprawcy na temat zdarzenia. 10. Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami ustala konieczność podjęcia działań z udziałem psychologa dziecięcego w celu zapewnienia opieki nad uczniem/uczennicą, którzy świadomie lub nie dopuszczali się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się.
--------------------------------	--

Podstawa prawna	Kodeks Karny: art. 18 § 3, art. 203, art. 204.
------------------------	--

2.12 WYSTĄPIENIE PRZYPADKÓW NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH UCZNIÓW W SZKOLE

2.12	PRZYPADEK NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH UCZNIÓW W SZKOLE
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z zachowaniami uczniów o charakterze seksualnym.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. - W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona,
Sposób działania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły pracownik powinien powiadomić wychowawcę klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą. 2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach 3. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia. 4. Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim. 5. Wychowawca może wezwać rodziców ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem. 6. W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierzędu), dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich. 7. Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego

	<p>przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.</p> <p>8. Jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez statut i/lub regulamin szkoły.</p> <p>9. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.</p>
--	--

2.13 WYPADEK UCZNIĄ W SZKOLE

2.13	SYTUACJA WYPADKU UCZNIĄ W SZKOLE
Cel	Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników szkoły gwarantujących poszkodowanemu w wypadku w szkole uczniowi należytą opiekę i niezbędną pomoc.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba upoważniona przez nich.

<p>Sposób działania</p>	<p>1. Wypadek ucznia jest to nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką szkoły: na terenie szkoły lub poza jej terenem (w trakcie wycieczki lub wyjścia pod opieką nauczycieli). Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, jeżeli to konieczne dzwoni po karetkę, a w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy.</p> <p>W sytuacji wypadku ucznia, nauczyciel przerywa lekcję, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów. Pracownik zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły o sytuacji.</p> <p>2. Obowiązek powiadamiania i zabezpieczenia miejsca zdarzenia</p> <p>O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie: rodziców poszkodowanego, pracownika szkoły odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i higienę pracy, społecznego inspektora pracy, organ prowadzący szkołę oraz radę rodziców.</p> <p>O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego. Zawiadomień dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły. Wypadek odnotowuje w rejestrze wypadków dyrektor, zaś protokół powypadkowy wypełnia specjalista ds. bezpieczeństwa współpracujący ze szkołą. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, powiadamiający o zdarzeniu zaleźnie od potrzeby wzywa pogotowie ratunkowe i rodziców lub dzwoni do rodziców w celu wcześniejszego odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia. Informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza w dzienniku zajęć.</p> <p>Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.</p> <p>Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik wycieczki i odpowiada za nie. Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych.</p> <p>Jeżeli czynności związanych z zabezpieczeniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik szkoły.</p> <p>3. Zespół powypadkowy</p>
--------------------------------	--

Dyrektor szkoły powołuje zespół powypadkowy. W jego skład wchodzi z zasady pracownik odpowiedzialny za służby bezpieczeństwo i higienę pracy. Jeżeli w składzie zespołu nie może uczestniczyć pracownik służby BHP, w skład zespołu wchodzi dyrektor szkoły. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty lub rady rodziców.

Przewodniczącym zespołu jest pracownik odpowiedzialny za BHP w szkole, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu – przewodniczącym zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor.

4. Postępowanie powypadkowe

Zespół powypadkowy:

- 1) przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową
- 2) rozmawia z uczniem (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) i sporządza protokół przesłuchania
- 3) rozmawia ze świadkami wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie - przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia - świadka i jego rodziców
- 4) sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku
- 5) uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek
- 6) uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku
- 7) pracownik ds. bezpieczeństwa sporządza protokół powypadkowy nie później niż w ciągu 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku – protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły.

Przekroczenie 14 dniowego terminu może nastąpić w przypadku, gdy wystąpią uzasadnione przeszkody lub trudności uniemożliwiające sporządzenie protokołu w wyznaczonym terminie. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu.

Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym. Protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły. Jeżeli do treści protokołu powypadkowego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia przez rodziców ucznia poszkodowanego postępowanie powypadkowe uznaje się za zakończone.

	<p>Protokół powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach dla: poszkodowanego, szkoły, która przechowuje go w dokumentacji powypadkowej wypadku ucznia oraz dla organu prowadzącego lub kuratora oświaty (na żądanie).</p> <p>Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się: poszkodowanego pełnoletniego i rodziców (opiekunów) poszkodowanego małoletniego. Jeżeli poszkodowany pełnoletni zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia, z materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się jego rodziców (opiekunów). Protokół powypadkowy doręcza się osobom uprawnionym do zaznajomienia się z materiałami postępowania powypadkowego.</p> <p>5. Składanie zastrzeżeń do protokołu powypadkowego</p> <p>W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu). Zastrzeżenia składa się przewodniczącemu zespołu: ustnie i wtedy przewodniczący wpisuje je do protokołu lub na piśmie. Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności: niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego, sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebraniem materiałem dowodowym. Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący szkołę. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący szkołę może: zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych, powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.</p> <p>6. Dokumentacja</p> <p>Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków. Dyrektor wskazuje prawidłowe zachowania i odstępstwa od niniejszej procedury, informuje o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych zmierzających do zapobiegania analogicznym wypadkom.</p>
--	---

2.14 POPEŁNIENIE PRZEZ UCZNIÓW CZYNU KARALNEGO

2.14	POPEŁNIENIE PRZEZ UCZNIĄ CZYNU KARALNEGO
Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielenie pomocy uczniowi – sprawcy czynu karalnego.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły, osoba wyznaczona w przypadku nieobecności w/w.

<p>Podstawy uruchomienia działań</p>	<p>Przypadek dotyczy czynów zabronionych przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich rozumianych jako przestępstwo, przestępstwo skarbowe albo wykroczenie określone w artykułach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • art. 50a – posiadanie noża, maczety lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu w miejscu publicznym, • art. 51 – zakłócenie spokoju lub porządku publicznego, • art. 69 – umyślne niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków, • art. 74 – niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków ostrzegawczych, • art. 76 – rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny, • art. 85 – samowolne ustawianie, niszczenie, uszkodzanie znaków, • art. 87 – prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu, • art. 119 – kradzież lub przywłaszczenie, • art. 122 – paserstwo czyli nabycie mienia, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży, • art. 124 – niszczenie lub uszkodzanie cudzej rzeczy, • art. 133 – spekulacja biletami, tzw. konik, • art. 143 – utrudnianie lub uniemożliwianie korzystania z urządzeń użytku publicznego.
<p>Sposób działania</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osoba będąca świadkiem/dostrzegła zagrożenie zobowiązania jest do powiadomienia dyrektora szkoły. 2. Dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia 3. W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, wyznaczone przez niego osoby winny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę. 4. Dyrektor szkoły winien powiadomić rodziców ucznia o zaistniałym przypadku. 5. Dyrektor szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia Policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość jest nieznana. Do jego obowiązków należy także zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji.

2.15 PRZYPADEK UCZNIĄ BĘDĄCEGO OFIARĄ CZYNU KARALNEGO

2.15	PRZYPADEK UCZNIĄ BĘDĄCEGO OFIARĄ CZYNU KARALNEGO
<p>Cel</p>	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek zidentyfikowania w szkole ucznia będącego ofiarą czynu karalnego ucznia oraz udzielenie pomocy uczniowi - ofierze czynu karalnego.</p>
<p>Osoby odpowiedzialne za zarządzanie</p>	<p>Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.</p>

Podstawy uruchomienia działań	Sytuacja, w której uczeń stał się ofiarą czynu karalnego zabronionego przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich.
Sposób działania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osoba będąca świadkiem, która dostrzegła zagrożenie, winna udzielić ofierze czynu karalnego pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń. Następnie świadek powinien powiadomić sytuacji dyrektora szkoły 2. Obowiązkiem dyrektora szkoły jest niezwłoczne powiadomienie rodziców ucznia - ofiary czynu karalnego. 3. Następnie dyrektor szkoły winien niezwłocznie wezwać Policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia. 4. W dalszej kolejności ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.

Rozdział II

PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA W SZKOLE ZAGROŻEŃ BEZPIECZEŃSTWA CYFROWEGO

3.1 Dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych – procedury reagowania

3.1	DOSTĘP DO TREŚCI SZKODLIWYCH, NIEPOŻĄDANYCH I NIELEGALNYCH
Podstawy prawne uruchomienia procedury	Kodeks Karny, Statut szkoły
Rodzaj zagrożenia objętego procedurą	Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc i promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawoływanie do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych)
Telefony/kontakty alarmowe krajowe	Zgłaszanie nielegalnych treści: dyzurnet@dyzurnet.pl , tel. 801 615 005, Policja 997
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	<p>Reakcja szkoły w przypadku pozyskania wiedzy o wystąpieniu zagrożenia będzie zależna od tego, czy: (1) treści te można bezpośrednio powiązać z uczniami danej szkoły, czy też (2) treści nielegalne lub szkodliwe nie mają związku z uczniami danej szkoły, lecz wymagają kontaktu szkoły z odpowiednimi służbami.</p> <p>W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody w formie elektronicznej (pliki z treściami niedozwolonymi, zapisy rozmów w komunikatorach, e-maile, zrzuty ekranu), znalezione w Internecie lub w komputerze dziecka. Zabezpieczenie dowodów jest zadaniem rodziców dziecka, w czynnościach tych może wspomagać ich przedstawiciel szkoły posiadający odpowiednie kompetencje techniczne. W przypadku sytuacji (1) rozwiązanie leży po stronie szkoły, zaś (2) należy rozważyć zgłoszenie incydentu na Policję oraz zgłosić go do serwisu Dyżurnet (dyzurnet.pl).</p>
Identyfikacja sprawcy(-ów)	W identyfikacji sprawców kluczowe znaczenie odgrywać będą zgromadzone dowody. W procesie udostępniania nielegalnych i szkodliwych treści małoletnim występują na ogół: twórca treści (np. pornografii) oraz osoby, która udostępniły je dziecku. Często osobami tymi są rówieśnicy – uczniowie tej samej szkoły czy klasy, dzieci sąsiadów. Konieczne jest poinformowanie wszystkich rodziców lub opiekunów dzieci uczestniczących w zdarzeniu o sytuacji i roli ich dzieci.

Działania wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/ spoza szkoły	W przypadku udostępniania treści opisanych wcześniej jako szkodliwych/ niedozwolonych/nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia przez ucznia należy przeprowadzić z nim rozmowę na temat jego postępowania i w jej trakcie uzmysłowić mu szkodliwość prowadzonych przez niego działań. Działania szkoły powinny koncentrować się jednak na aktywnościach wychowawczych. W przypadku upowszechniania przez sprawców treści nielegalnych należy złożyć zawiadomienie o zdarzeniu na Policję.
Aktywności wobec ofiar zdarzenia	Dzieci - ofiary i świadków zdarzenia – należy otoczyć opieką psychologiczno-pedagogiczną. Rozmowa z dzieckiem powinna się odbywać w warunkach jego komfortu psychicznego, z poszanowaniem poufności i podmiotowości ucznia ze względu na fakt, iż kontakt z treściami nielegalnymi może mieć bardzo szkodliwy wpływ na jego psychikę. W jej trakcie należy ustalić okoliczności uzyskania przez ofiarę dostępu do ww. treści. Należy koniecznie powiadomić ich rodziców o zdarzeniu i uzgodnić z nimi podejmowane działania i formy wsparcia dziecka. Działania szkoły w takich przypadkach powinna cechować poufność i empatia w kontaktach z wszystkimi uczestnikami zdarzenia oraz udzielającymi wsparcia. W przypadku kontaktu dziecka z treściami szkodliwymi należy dokładnie zbadać sposób, w jaki nastąpił kontakt dziecka z nimi. Poszukiwanie przez dziecko tego typu treści w sieci lub podsufanie ich dziecku przez innych może być oznaką niepokojących incydentów ze świata rzeczywistego.
Aktywności wobec świadków	W przypadku, gdy informacja na temat zdarzenia dotrze do środowiska rówieśniczego ofiary w szkole, wskazane jest podjęcie działań edukacyjnych i wychowawczych.
Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi	W przypadku naruszenia prawa np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą należy – w porozumieniu z rodzicami dziecka - niezwłocznie powiadomić Policję.
Współpraca ze służbami i placówkami specjalistycznymi	Kontakt z treściami szkodliwymi lub niebezpiecznymi może wywołać potrzebę skorzystania przez ofiarę ze specjalistycznej opieki psychologicznej. Decyzja o takim kontakcie i skierowaniu na terapię musi zostać podjęta w porozumieniu z rodzicami dziecka.

3.2 CYBERPRZEMOC

3.2	CYBERPRZEMOC
Podstawy prawne uruchomienia procedury	Kodeks Karny, Statut szkoły,

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą	Cyberprzemoc – przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, Internetu oraz telefonów w komórkowych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmowanie z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS
Telefony alarmowe krajowe i lokalne	Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży - 116 111 Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci – 800 100 100 , dyzurnet@dyzurnet.pl
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia	Przypadek cyberprzemocy może zostać ujawniony przez ofiarę, świadka lub osobę bliską ofierze. W każdym przypadku należy ze spokojem wysłuchać osoby zgłaszającej i okazać jej wsparcie. 1. Jeśli zgłaszającym jest ofiara cyberprzemocy, podejmując działania należy okazać wsparcie. Taką rozmowę należy przeprowadzić w miejscu bezpiecznym, zapewniającym ofierze intymność. Nie należy podejmować kroków w, które mogłyby prowadzić do powtórnej wiktyimizacji czy wzbudzić podejrzania sprawcy. 2. Jeśli osobą zgłaszającą nie jest ofiara, na początku prosimy o opis sytuacji, także z zachowaniem podmiotowości i poszanowaniem uczuć osoby zgłaszającej. W każdej sytuacji w trakcie ustalania okoliczności trzeba ustalić charakter zdarzenia. Trzeba dokonać oceny, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy.
Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	Należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy.
Identyfikacja sprawcy(-ów)	Identyfikacja sprawcy(ów) często jest możliwa dzięki zebranych materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą, analizie zebranych materiałów. Jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, a w ocenie kadry pedagogicznej jest to konieczne, należy skontaktować się z Policją. Bezwzględnie należy zgłosić rozpowszechnianie nagich zdjęć osób poniżej 18 roku życia (art. 202 par. 3 KK)

Aktywności wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/ spoza szkoły	Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien przeprowadzić z nim rozmowę o jego zachowaniu. Rozmowa taka ma służyć ustaleniu okoliczności zdarzenia, jego wspólnej i próbie rozwiązania sytuacji konfliktowej. Cyberprzemoc powinna podlegać sankcjom określonym w wewnętrznych przepisach szkoły (m. in. w statucie, kontrakcie, regulaminie). Szkoła może tu stosować konsekwencje przewidziane dla sytuacji „tradycyjnej” przemocy. Warto jednak rozszerzyć repertuar dostępnych środków w, np. o czasowy zakaz korzystania ze szkolnej pracowni komputerowej w czasie wolnym i przynoszenia do szkoły akcesoriów w elektronicznych (PSP, mp3) itp.
Aktywności wobec ofiar zdarzenia	W pierwszej kolejności należy udzielić wsparcia ofierze. Musi się ona czuć bezpieczna i zaopiekowana przez dorosłych. Należy pomóc ofierze (rodzicom ofiary) w zabezpieczeniu dowodów, zerwaniu kontaktu ze sprawcą, zadbaniu o podstawowe zasady bezpieczeństwa on-line. W trakcie rozmowy z dzieckiem i/lub jego rodzicami, jeśli jest to wskazane, można zaproponować pomoc specjalisty (np. psycholog szkolny, poradnia psychologiczno-pedagogiczna) oraz przekazać informację o możliwości zgłoszenia sprawy Policji.
Aktywności wobec świadków	Należy zadbać o bezpieczeństwo świadków w zdarzenia.
Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi	Szkoła powinna powiadomić odpowiednie służby (np. sąd rodzinny), gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje z statutu wobec ucznia) i interwencje pedagogiczne, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów. Kontakt z Policją wymagają wszelkie sytuacje, w których zostało naruszone prawo. Za zgłoszenie powinien odpowiadać dyrektor szkoły.
Współpraca z dostawcami Internetu i operatorami telekomunikacyjnymi	Kontakt z dostawcą usługi może być wskazany w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania stymuluje administratora serwisu art. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

3.3 NARUSZENIE PRYWATNOŚCI DOTYCZĄCE NIEODPOWIEDNIEGO LUB NIEZGODNEGO Z PRAWEM WYKORZYSTANIA DANYCH OSOBOWYCH LUB WIZERUNKU DZIECKA I PRACOWNIKA SZKOŁY.

3.3	NARUSZENIA PRYWATNOŚCI DOTYCZĄCE NIEODPOWIEDNIEGO BĄDŹ NIEZGODNEGO Z PRAWEM WYKORZYSTANIA DANYCH OSOBOWYCH LUB WIZERUNKU DZIECKA I PRACOWNIKA SZKOŁY
Podstawy prawne uruchomienia procedury	Kodeks Karny (art. 190a par. 2)

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą	Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności dziecka lub pracownika szkoły poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły.
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia	Gdy sprawcą jest uczeń - kolega ofiary ze szkoły czy klasy, uczniowie lub rodzice winni skontaktować się z dyrektorem szkoły, wychowawcą. W przypadku, gdy do naruszenia prywatności dochodzi ze strony dorosłych osób trzecich, rodzice winni skontaktować się bezpośrednio z Policją i powiadomić o tym szkołę (zgodnie z Kodeksem Karnym ściganie następuje tu na wniosek pokrzywdzonego). Istotne dla ścigania sprawy będzie uzyskanie dowodów, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze majątkowej lub osobistej szkody.
Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem działania - w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub sms). Równolegle należy dokonać zmian tych danych identyfikujących, które zależą od ofiary, tj. haseł i loginów lub kodów dostępu do platform i portali internetowych, tak aby uniemożliwić kontynuację procederu naruszania prywatności. Jeśli wykradzione dane zostały wykorzystane w celu naruszenia dobrego wizerunku ofiary, bądź w innych celach niezgodnych z prawem należy dążyć do wyjaśnienia tych działań i usunięcia ich skutków, także tych widocznych w Internecie. Likwidacja stron internetowych czy profili w portalach społecznościowych, która wymagać będzie interwencji w zebrane dowody musi odbywać się za zgodą Policji (o ile została powiadomiona). Szczególnej uwagi wymagają incydenty kradzieży tożsamości w celu posłużenia się nią np. podczas zakupu towarów <i>online</i> lub dokonania transakcji finansowych. W tym przypadku należy skontaktować się ze sklepem lub pożyczkodawcą i wyjaśnić charakter zdarzenia.
Identyfikacja sprawcy(-ów)	W przypadku, gdy dowody jasno wskazują na konkretnego sprawcę oraz na spełnianie przesłanki, iż sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej należy je zabezpieczyć i przekazać Policji. W przypadku, gdy trudno to ustalić, identyfikacji dokonać winna Policja. W przypadku znanego sprawcy, który jednak nie działał z powyższych pobudek, szkoła dąży do rozwiązania problemu w ramach działań wychowawczo – edukacyjnych uzgodnionych rodzicami.

<p>Aktywności wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/ spoza szkoły</p>	<p>Gdy sprawcą incydentu jest uczeń szkoły, należy wobec niego – w porozumieniu z rodzicami – podjąć działania wychowawcze, zmierzające do uświadomienia nieodpowiedniego i nielegalnego charakteru czynów, jakich dokonał. Jednym z elementów takich działań powinny być przeprosiny złożone osobie poszkodowanej i trwała zmiana jego. Działania takie szkoła winna podjąć niezależnie od powiadomienia Policji/ sądu rodzinnego.</p> <p>Dyrekcja szkoły winna podjąć decyzje w sprawie powiadomienia o incydencie Policji, biorąc pod uwagę wiek sprawcy, jego dotychczasowe zachowanie, postawę po odkryciu incydentu oraz opinie wychowawcy i pedagoga. Przed podjęciem decyzji o zgłoszeniu incydentu na Policję należy rozważyć, czy istnieją dowody, iż uczeń - sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej. W takim przypadku dobrym rozwiązaniem jest uzyskanie interpretacji prawnej adwokata lub radcy prawnego.</p>
<p>Aktywności wobec ofiar zdarzenia</p>	<p>Ofiary incydentów należy otoczyć – w porozumieniu z rodzicami - opieką pedagogiczno-psychologiczną i powiadomić o działaniach podjętych w celu usunięcia skutków działania sprawcy. Jeśli kradzież tożsamości, bądź naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane tylko jej i rodzicom, szkoła winna zapewnić poufność działań, tak aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.</p>
<p>Aktywności wobec świadków</p>	<p>Gdy kradzież tożsamości, bądź naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane szerszemu gronu uczniów szkoły, należy podjąć wobec nich działania wychowawcze, zwracające uwagę na negatywną ocenę naruszania wizerunku ucznia oraz ryzyko penalizacji.</p>
<p>Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi</p>	<p>Gdy naruszenie prywatności, czy wyłudzenie lub kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem ofierze szkody majątkowej lub osobistej, rodzice dzieci winni o nim powiadomić Policję.</p>
<p>Współpraca ze służbami placówkami specjalistycznymi</p>	<p>W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych wobec ofiary, można skierować ucznia, za zgodą i we współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej, np. terapeutycznej.</p>

3.4 Zagrożenie dla zdrowia uczniów w związku z nadmiernym korzystaniem z internetu

<p>3.4</p>	<p>ZAGROŻENIA DLA ZDROWIA UCZNIÓW W ZWIĄZKU Z NADMIERNYM KORZYSTANIEM Z INTERNETU</p>
<p>Podstawy prawne uruchomienia procedury</p>	<p>Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe</p>

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą (opis)	Infoholizm (sieciolizm) – nadmierne, obejmujące niekiedy niemal całą dobę korzystanie z zasobów Internetu i gier komputerowych i portali społecznościowych przez dzieci. Jego negatywne efekty polegają na pogarszaniu się stanu zdrowia fizycznego (np. choroby oczu, padaczka ekranowa, choroby kręgosłupa) i psychicznego (irytacja, rozdrażnienie, spadek sprawności psychofizycznej, a nawet depresja), zaniedbywaniu codziennych czynności, oraz osłabianiu relacji rodzinnych i społecznych.
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia	Infoholizm stwierdza najczęściej rodzic dziecka. W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych można skierować ucznia, za zgodą i we współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej, np. terapeutycznej. Kluczowe są tutaj pozostałe objawy wskazane wyżej.
Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	Reakcja szkoły powinna polegać w pierwszych krokach na ustaleniu skutków zdrowotnych i psychicznych, jakie nadmierne korzystanie z zasobów Internetu wywołało u dziecka. Celem tych ustaleń jest wybór odpowiedniej ścieżki rozwiązywania problemu - z udziałem specjalistów (lekarzy, terapeutów) lub bez – wyłącznie w szkole. W początkowej fazie popadania w uzależnienie do Internetu należy koncentrować się na wsparciu udzielonym w rodzinie i w szkole (psycholog/pedagog szkolny, wychowawca).
Aktywności wobec ofiar zdarzenia	Osoba, której problem dotyczy, powinna zostać otoczona indywidualizowaną opieką przez pedagoga/psychologa szkolnego. Pierwszym jej etapem będzie rozmowa ze specjalistą, która pozwoli zdiagnozować poziom zagrożenia, określić przyczyny popadnięcia w nałóg i ukazać specyfikę przypadku. Każde dziecko, u którego podejrzewa się nałóg korzystania z Internetu powinno zostać profesjonalnie zdiagnozowane przez psychologa szkolnego. Czasem warto w tym zakresie skorzystać z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. O ile nie wiedzą o problemie swojego dziecka, niezbędne jest powiadomienie rodziców dziecka i omówienie z nimi wspólnych rozwiązań. Tylko synergiczne współdziałanie rodziców i szkoły może zagwarantować powodzenie podejmowanych działań wspierających dziecko.
Aktywności wobec świadków	Jeśli świadkami problemu są rówieśnicy dziecka, należy im w rozmowie zwrócić uwagę na negatywne aspekty nadmiernego korzystania z zasobów Internetu oraz zaapelować o codzienne wsparcie dla dziecka dotkniętego problemem, a także o informowanie wychowawcy w przypadku wystąpienia kolejnych przypadków u innych dzieci.
Współpraca ze służbami i placówkami specjalistycznymi	W przypadku zdiagnozowania przez psychologa zaawansowanego uzależnienia od korzystania z zasobów Internetu dziecko powinno zostać skierowane przez szkołę, w bliskiej współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej oferującej program terapeutyczny z zakresu

	przeciwdziałania uzależnieniom. W części przypadków może się okazać konieczna diagnoza i terapia lekarska.
--	--

3.5 NAWIĄZYWANIE NIEBEZPIECZNYCH KONTAKTÓW W INTERNECIE

3.5	NAWIĄZYWANIE NIEBEZPIECZNYCH KONTAKTÓW W INTERNECIE - UWODZENIE, ZAGROŻENIE PEDOFILIĄ
Podstawy prawne uruchomienia procedury	Kodeks Karny, art. 200, 200a par 1 i 2, art. 286 par.1
Rodzaj zagrożenia objętego procedurą (opis)	Zagrożenie obejmuje kontakty osób dorosłych z małoletnimi w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia dziecka do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności.
Telefony alarmowe krajowe	Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży - 116 111 Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci – 800 100 100 Zgłaszanie nielegalnych treści: Dyżurnet, dyzurnet.pl
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia	Osobami najczęściej zgłaszającymi omawiany problem są rodzice dziecka lub osoby zajmujące się „poszukiwaniem pedofili”. W pierwszym przypadku informacja trafia najpierw do szkół, w drugim - na Policję. Zdarza się, że informacja uzyskiwana jest ze środowiska rówieśników ofiary. Kluczowe znaczenie w działaniach szkoły ma czas reakcji - szybkość przeciwdziałania zagrożeniu ze względu na niezwykle szkodliwe konsekwencje realizacji kontaktu <i>online</i> , przeradzającego się w zachowania w świecie rzeczywistym: uwiedzenie i wykorzystanie seksualne, kidnaping, a także wyłudzenie pieniędzy czy przedmiotów dużej wartości. W przypadkach niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia życia i zdrowia dziecka, szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.
Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	Należy zidentyfikować i zabezpieczyć w szkole, w formie elektronicznej dowody działania dorosłego sprawcy uwiedzenia (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Jednocześnie – bezzwłocznie - należy dokonać zawiadomienia na Policji o wystąpieniu zdarzenia.
Identyfikacja sprawcy(-ów)	Ze względu na bezpieczeństwo nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. zabezpieczyć i przekazać zebrane dowody. Identyfikacja sprawcy wykracza poza kompetencje i możliwości szkoły w większości przypadków uwodzenia przez Internet.

Aktywności wobec sprawców ze szkoły/ spoza szkoły	Nie należy podejmować aktywności zmierzających bezpośrednio do kontaktu ze sprawcą. Zadaniem szkoły jest zebranie dowodów i opieka nad ofiarą i ew. świadkami.
Aktywności wobec ofiar zdarzenia	<p>W każdym przypadku próby nawiązania niebezpiecznego kontaktu należy przed wszystkim zapewnić ofierze opiekę psychologiczną i poczucie bezpieczeństwa. Podobne wsparcie winno być udzielone w przypadku zaobserwowania antyzdrowotnych i zagrażających życiu zachowań uczniów (samookaleczenia, zażywanie substancji psychoaktywnych), bowiem zachowania te mogą być inicjowane i wzmacniane poprzez kontakty w Internecie. O możliwym związku takich zachowań dzieci z inspiracją w Internecie należy powiadomić rodziców.</p> <p>Pierwszą czynnością w ramach reakcji na zagrożenie jest otoczenie ofiary pomocą psychologiczno-pedagogiczną we współpracy szkoły z rodzicami. W trakcie rozmowy z dzieckiem prowadzonej w warunkach komfortu psychicznego przez wychowawcę/ pedagoga/psychologa/osobę ze szkoły, do której dziecko ma szczególne zaufanie, należy uzyskać wszelkie możliwe informacje o sprawcy i przekazać je Policji. Należy upewnić się, że kontakt ofiary ze sprawcą został przerwany, a dziecko odzyskało poczucie bezpieczeństwa. Towarzyszyć temu powinna analiza sytuacji domowej (rodzinnej) dziecka, w której tkwić może źródło poszukiwania kontaktów w Internecie. Dziecku należy udzielić profesjonalnej opieki terapeutycznej i/lub lekarskiej. Wszelkie działania szkoły wobec dziecka winny być uzgadniane z rodzicami/opiekunami prawnymi i inicjowane za ich zgodą.</p>
Aktywności wobec świadków	Jeżeli zgłaszającym zagrożenie był rówieśnik ofiary, należy również objąć go opieką psychologiczną, pozytywnie wzmacniając jego reakcję na zdarzenie.
Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi	W przypadkach naruszenia prawa – szczególnie w przypadku uwiedzenia dziecka do lat 15 – obowiązkiem szkoły jest powiadomienie Policji lub sądu rodzinnego.
Współpraca ze służbami społecznymi i placówkami specjalistycznymi	W przypadkach uwiedzenia nieletnich przez osoby dorosłe rekomenduje się – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi – skierowanie ofiary na terapię do placówki specjalistycznej opieki psychologicznej.

3.6 SEKSTING, PROWOKACYJNE ZACHOWANIA I AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA JAKO ŹRÓDŁO DOCHODU OSÓB NIELETNICH

3.6	SEKSTING, PROWOKACYJNE ZACHOWANIA I AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA JAKO ŹRÓDŁO DOCHODU OSÓB NIELETNICH
Podstawy prawne uruchomienia	Kodeks Karny (art. 191a i 202)

procedury	
Rodzaj zagrożenia objętego procedurą	Seksting to przesyłanie drogą elektroniczną w formie wiadomości MMS lub publikowanie np. w portalach prywatnych treści, głównie zdjęć, o kontekście seksualnym, erotycznym i intymnym.
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia	Zgłoszeń przypadków sekstingu dokonują głównie rodzice dziecka - ofiary. Czasami informacja dociera do szkoły bezpośrednio od jej samej lub z grona bliskich znajomych dziecka. W rzadkich wypadkach nauczyciele i inni pracownicy szkoły sami identyfikują takie zdarzenia w sieci. Delikatny charakter sprawy, a także potencjalna penalizacja sprawcy, wymagają zachowania daleko posuniętej dyskrecji i profesjonalnej reakcji. Czasami zgłoszenia dokonują ofiary lub osoby je znające.
Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	Wyróżniamy 3 podstawowe rodzaje sekstingu, które skutkują koniecznością realizacji zmodyfikowanych procedur reagowania: Rodzaj 1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej. Rodzaj 2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie. Rodzaj 3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej – lub zostają rozpowszechnione omyłkowo, jednak są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.
Identyfikacja sprawcy (-ów)	Identyfikacja sprawcy będzie możliwa przede wszystkim dzięki zabezpieczeniu dowodów - przesyłanych zdjęć, czy zrzutów ekranów portali, w których opublikowano zdjęcie(-a). Jako, że seksting jest karalny, skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie. Należy przy tym przestrzegać zasad dyskrecji, szczególnie w środowisku rówieśniczym ofiary.

<p>Aktywności wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/spoza szkoły</p>	<p>Zidentyfikowani małoletni sprawcy sekstingu winni zostać wezwani do dyrekcji szkoły, gdzie zostaną im przedstawione dowody ich aktywności. Niezależnie od zakresu negatywnych zachowań i działań wszyscy sprawcy powinni otrzymać wsparcie pedagogiczne i psychologiczne. Konieczne są także rozmowy ze sprawcami w obecności ich rodziców zaproszonych do szkoły.</p> <p>Rodzaj 1. Dalsze działania poza zapewnieniem wsparcia i opieki psychologiczno- pedagogicznej nie są konieczne, jednak istotne jest pouczenie sprawców zdarzenia, że dalsze rozpowszechnianie materiałów może być nielegalne i będzie miało ostrzejsze konsekwencje, w tym prawne.</p> <p>Rodzaj 2. Niektóre z tego typu materiałów mogą zostać uznane za pornograficzne, w takim wypadku na dyrektorze placówki ciąży obowiązek zgłoszenia incydentu na Policję. Rozpowszechnianie materiałów pornograficznych z udziałem nieletnich jest przestępstwem ściganym z urzędu (par. 2020 Kodeksu Karnego), dlatego też dyrektor placówki jest zobowiązany do zgłoszenia incydentu na Policję i/lub do sądu rodzinnego. Wszelkie działania wobec sprawców incydentu powinny być podejmowane w porozumieniu z ich rodzicami.</p> <p>Rodzaj 3. Niektóre z tego typu materiałów mogą zostać uznane za pornograficzne – konieczne zgłoszenie takiego przypadku na Policję. W sytuacji zaistnienia znamion <i>cyberprzemocy</i>, należy dodatkowo zastosować procedurę: <i>Cyberprzemoc. Decyzja o ewentualnym poinformowaniu opiekunów powinna być podejmowana przez pedagoga/psychologa, biorącego pod uwagę dobro małoletnich, w zależności od charakteru sytuacji.</i></p>
<p>Aktywności wobec ofiar zdarzenia</p>	<p>Pierwszą reakcją szkoły i rodziców, obok dokumentacji dowodów, winno być otoczenie wszechstronną, dyskretną opieką psychologiczno - pedagogiczną ofiary oraz zaproponowanie odpowiednich działań wychowawczych, w przypadku upublicznienia przypadku sekstingu w środowisku rówieśniczym. Rozmowa na temat identyfikacji potencjalnego sprawcy powinna być realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla dziecka – ofiary sekstingu, z szacunkiem dla jego indywidualności i przeżytego stresu.</p>
<p>Aktywności wobec świadków</p>	<p>Jeśli przypadek sekstingu zostanie upowszechniony w środowisku rówieśniczym – np. poprzez przesłanie MMS do uczniów tej samej szkoły lub klasy lub publikację w portalu społecznościowym, należy podjąć działania wychowawcze, uświadamiające negatywne aspekty moralne sekstingu oraz narażanie się na dotkliwie kary.</p>
<p>Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi</p>	<p>W przypadku publikacji lub upowszechniania zdjęć o charakterze pornografii dziecięcej (co jest wykroczeniem ściganym z urzędu) kierownictwo szkoły jest zobowiązane do powiadomienia o tym zdarzeniu Policji lub sądu rodzinnego.</p>

Współpraca ze służbami społecznymi i placówkami specjalistycznymi	Kontakt ofiar z placówkami specjalistycznymi może okazać się konieczny w indywidualnych przypadkach. O skierowaniu do nich decyzję powinien podjąć psycholog/pedagog szkolny wspólnie z rodzicami ofiary.
--	---

3.7 BEZKRYTYCZNA WIARA W TREŚCI ZAMIESZCZONE W INTERNECIE

3.7	BEZKRYTYCZNA WIARA W TREŚCI ZAMIESZCZONE W INTERNECIE, NIEUMIĘTNOŚĆ ODRÓŻNIENIA TREŚCI PRAWDZYWYCH OD NIEPRAWDZYWYCH, SZKODLIWOŚĆ REKLAM
Podstawy prawne	Ustawa z 11 stycznia 2017r. – prawo oświatowe
Rodzaj zagrożenia objętego procedurą (opis)	Brak umiejętności odróżniania informacji prawdziwych od nieprawdziwych publikowanych w Internecie, bezkrytyczne uznawanie za prawdę też publikowanych w forach internetowych, kierowanie się informacjami zawartymi w reklamach. Taka postawa dzieci prowadzić może do zagrożeń życia i zdrowia (np. stosowania wyniszczającej diety, samookaleczeń), skutkować rozczarowaniami i porażkami życiowymi (w efekcie korzystania z fałszywych informacji), a także utrwalenia się u ucznia ambiwalentnych postaw moralnych.
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenia okoliczności zdarzenia	Uczniowie nie umiejący odróżniać prawdy od fałszu informacji publikowanych w Internecie winni być identyfikowani przez nauczycieli i wychowawców w trakcie lekcji wszystkich przedmiotów.
Aktywności wobec ofiar zdarzenia i świadków	Szkoła powinna prowadzić działania profilaktyczne - edukację medialną (informacyjną).

3.8 ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA TECHNICZNEGO SIECI, KOMPUTERÓW I ZASOBÓW ONLINE.

3.8	ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA TECHNICZNEGO SIECI, KOMPUTERÓW I ZASOBÓW ONLINE
Podstawy prawne uruchomienia procedury	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe Statut szkoły
Rodzaj zagrożenia objętego procedurą (opis)	Kategoria technicznych zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego obejmuje obecnie szerokie spectrum problemów: (1) ataki przez wirusy, robaki i trojany, (2) ataki na zasoby sieciowe (hakerstwo, spyware, crimeware, exploit, ataki słownikowe i back door, skanowanie portów, phishing, pharming, sniffing, spoofing, ataki Denial of service (DoS), rootkit) i ataki socjotechniczne.

SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia	W przypadku wystąpienia incydentów zagrożenia bezpieczeństwa cyfrowego pracownik szkoły zobowiązany jest do zgłoszenia go osobie odpowiedzialnej za infrastrukturę cyfrową szkoły oraz dyrekcji. Kluczowe znaczenie ma zebranie i zabezpieczenie przez specjalistę dowodów w formie elektronicznej.
Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	Szczegółowy opis procedur reagowania na wystąpienie w szkole różnorodnych zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego zawarty jest w polityce bezpieczeństwa.
Identyfikacja sprawcy(-ów)	Identyfikację sprawców ataku należy pozostawić specjalistom – informatykom. W sytuacji, gdy incydent spowodował szkole straty materialne lub wiązał się z utratą danych należy powiadomić Policję, aby podjęła działania na rzecz zidentyfikowania sprawcy.
Aktywności wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/ spoza szkoły	Jeśli sprawcami incydentu są uczniowie danej szkoły, o zaistniałej sytuacji należy powiadomić ich rodziców, zaś wobec nich podjąć działania wychowawcze. Jeżeli skutki ataku mają dotkliwy charakter, doprowadziły do zniszczenia mienia lub utraty istotnych danych, należy taki przypadek zgłosić na Policję.
Aktywności wobec świadków	O incydencie należy powiadomić społeczność szkolną (uczniów, nauczycieli, rodziców) i zaprezentować podjęte sprawnie działania, tak przywracające działanie aplikacji i sieci komputerowej w szkole, jak i wychowawczo-edukacyjne wobec dzieci.
Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi	W przypadku wystąpienia strat materialnych oraz utraty danych (szczególnie danych wrażliwych) należy zgłosić incydent na Policji.
Współpraca ze służbami społecznymi i placówkami specjalistycznymi	W przypadkach zaawansowanych awarii (np. wywołanych przez trojany) lub strat (np. utrata danych) konieczne jest skorzystanie z zewnętrznego wsparcia eksperckiego, kontakt z serwisem twórcy oprogramowania lub zamówienie usługi w wyspecjalizowanej firmie.

Rozdział III

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIEPRZESTRZEGANIA PRZEZ UCZNIĄ OBOWIĄZKÓW UCZNIĄ OKREŚLONYCH W STATUCIE SZKOŁY

4.1 Procedury zwalniania ucznia oraz usprawiedliwiania nieobecności i spóźnień oraz postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia.

1. Każdą nieobecność ucznia na zajęciach szkolnych oraz spóźnienia usprawiedliwia rodzic/prawny opiekun ustnie, telefonicznie lub pisemnie.
2. Usprawiedliwienia przekazywane są wychowawcy, nie później niż w ciągu 7 dni.
3. O przewidywanej dłuższej niż 14 dni nieobecności ucznia (np. szpital, sanatorium, choroba przewlekła, sytuacja rodzinna) rodzice/prawni opiekunowie zobowiązani są powiadomić wychowawcę wcześniej, a nie po powrocie dziecka do szkoły.
4. W przypadku nie przyniesienia przez ucznia usprawiedliwienia w wyznaczonym terminie, nauczyciel przypomina o tym obowiązku rodzicowi. W przypadku braku kontaktu telefonicznego – zawiadamia listem poleconym.
5. Zwolnienie ucznia z lekcji może nastąpić po ustnej lub pisemnej prośbie rodziców/prawnych opiekunów ucznia, tylko i wyłącznie, kiedy rodzic/opiekun prawny lub inna osoba pełnoletnia (po okazaniu dowodu osobistego) upoważniona przez rodzica/opiekuna prawnego, osobiście stawi się, aby odebrać ucznia.
6. Pełnoletni uczeń, który drogę do szkoły i ze szkoły pokonuje codziennie samodzielnie może po zwolnieniu przez rodziców/opiekunów opuścić szkołę samodzielnie.
7. Rodzice/opiekunowie powinni osobiście lub telefonicznie uprzedzić szkołę, że zamierzają upoważnić inną osobę do odbioru dziecka ze szkoły, podając imię i nazwisko tej osoby oraz numer pesel lub numer dowodu osobistego.
8. Jeżeli ucznia odbiera osoba upoważniona przez rodzica/opiekuna nauczyciel sprawdza dane podane w upoważnieniu z dokumentem tożsamości ze zdjęciem. Upoważnienie składa się w sekretariacie szkoły.
9. W wyjątkowych i nagłych sytuacjach, kiedy rodzic powziął decyzję o zwolnieniu ucznia w tym samym dniu, upoważnienia i zwolnienia może dokonać telefonicznie. Osoba odbierająca telefon w tej sprawie informuje o tym wychowawcę, który sporządza notatkę służbową.
10. Dyrektor internatu może każdorazowo zwalniać uczniów będących wychowankami internatu z godzin lekcyjnych, po telefonicznym lub pisemnym poinformowaniu o tym fakcie sekretariatu szkoły, tylko i wyłącznie, kiedy wskazany pracownik internatu odbierze osobiście ucznia ze szkoły.
11. W przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia nauczyciel niezwłocznie informuje o tym fakcie rodzica/prawnego opiekuna oraz policję.
12. W przypadku powtarzającego się i nieuzasadnionego przedłużającego się opuszczania przez ucznia zajęć szkolnych za wiedzą rodziców wychowawca wysyła do rodziców upomnienie w sprawie regularnego posyłania dziecka na zajęcia.
13. W sytuacji przedłużającej się absencji - powyżej 14 dni oraz braku telefonicznego kontaktu z rodzicami wychowawca listem poleconym wzywa rodzica do kontaktu ze szkołą w celu wyjaśnienia nieobecności dziecka w szkole.

14. Po upływie 30 dni wychowawca zwraca się z prośbą o ustalenie przyczyn nieobecności opiekę społeczną lub policję.
15. W przypadku braku kontaktu w ciągu kolejnych 7 dni dyrektor powiadamia odpowiednie organy o nie realizowaniu przez ucznia obowiązku szkolnego/obowiązku nauki.

4.2 Procedury postępowania wobec uczniów w przypadku używania telefonów komórkowych, mp3 i innych urządzeń elektronicznych.

1. W szkole w czasie lekcji i przerw obowiązuje zakaz używania telefonu komórkowego i innego sprzętu elektronicznego, bez zgody nauczyciela.
2. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie, zagubienie czy kradzież sprzętu przynoszonego przez uczniów.
3. Telefon komórkowy lub inny sprzęt elektroniczny może być użyty przez ucznia tylko w wyjątkowych sytuacjach losowych lub jako pomoc dydaktyczna po konsultacji z nauczycielem i tylko w jego obecności.
4. W przypadku niewłaściwego używania przez ucznia telefonu komórkowego bądź innego sprzętu elektronicznego nauczyciel jest upoważniony do odebrania go uczniowi. Nauczyciel deponuje odebrany sprzęt w sekretariacie szkoły i informuje o tym rodziców/prawnych opiekunów telefonicznie bądź listownie.
5. Telefon bądź inny sprzęt elektroniczny wydaje się rodzicom/prawnym opiekunom lub po pisemnym upoważnieniu innej dorosłej osobie.
6. Zdeponowany telefon, nie może być uruchamiany i przeglądany przez osoby inne niż jego właściciel(uczeń) lub jego rodzice.

4.3 PROCEDURY POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIÓW W PRZYPADKU ZNISZCZENIA CUDZEJ WŁASNOŚCI BĄDŹ MIENIA SZKOŁY.

1. Rozmowa wyjaśniająca z wychowawcą klasy, bądź dyrektorem szkoły, ustalenie przebiegu zdarzenia.
2. Powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji.
3. Ustalenie z rodzicami/prawnymi opiekunami sposobu rozwiązania problemu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

4.4 PROCEDURA KONTAKTÓW Z RODZICAMI/PRAWNYMI OPIEKUNAMI

1. Miejscem kontaktów rodziców/prawnych opiekunów z nauczycielami jest szkoła, a w przypadku ucznia nauczanego w domu i w szczególnych przypadkach może to być dom ucznia.
2. Kontakty rodziców/prawnych opiekunów z nauczycielami odbywają się według harmonogramu zebrań i spotkań z rodzicami. Informacje o terminach zebrań i innego rodzaju spotkaniach przekazywane są każdorazowo listownie bądź telefonicznie.
3. Spotkania odbywają się w formie:
 - 1) Zebrań z rodzicami;
 - 2) Dni Otwartych;

- 3) Rozmów indywidualnych osobistych i telefonicznych;
- 4) Konsultacji;
- 5) Posiedzeń zespołu nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem.
4. Poza wyznaczonymi terminami spotkań rodzice / prawni opiekunowie mogą kontaktować się z nauczycielami w dogodnym dla obu stron terminie, po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym terminu spotkania.
5. W trakcie prowadzonych zajęć szkolnych oraz w czasie przerw nauczyciel nie może przyjmować rodziców/prawnych opiekunów, jeżeli nie może w tym czasie zapewnić uczniom opieki innego pracownika szkoły.
6. W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo szkoła może wezwać rodziców/prawnych opiekunów w trybie pilnym telefonicznie lub w formie pisemnej.
7. Każdorazowy ważny kontakt z rodzicami/prawnymi opiekunami nauczyciel lub psycholog odnotowuje w dzienniku.
8. Wszelkie uwagi, wnioski dotyczące pracy szkoły, opinii, zachowania ucznia, rodzice/ prawni opiekunowie kierują w następującej kolejności do:
 - 1) Wychowawcy i/lub nauczyciela przedmiotu;
 - 2) Dyrektora Szkoły;
 - 3) Rady Pedagogicznej;
 - 4) Organu Prowadzącego Szkołę;
 - 5) Organu Nadzorującego Szkołę.
9. O problemach, wynikłych w trakcie kontaktu z rodzicami/ prawnymi opiekunami, wykraczającymi poza kompetencje wychowawcy, należy niezwłocznie poinformować dyrektora szkoły, który podejmuje interwencję.
10. Pozostałe zasady określa Statut Szkoły.

4.5 PROCEDURA PODAWANIA LEKÓW UCZNIOM NA TERENIE SZKOŁY

1. Każde podanie leków w szkole odbywa się na pisemne upoważnienie rodziców. Wymóg ten dotyczy także uczniów pełnoletnich. Rodzice/opiekunowie prawni zobowiązani są do dostarczenia zaświadczenia lekarskiego/zlecenia lekarskiego na podawanie leku, które określa nazwę leku, dawkę, częstotliwość podawania i okres leczenia.
2. Uczniom leki w szkole podawane są przez pielęgniarkę. W przypadku nieobecności pielęgniarki leki może podać wskazany przez dyrektora szkoły pracownik, jeżeli został poinstruowany w tym zakresie i wyraża zgodę na podawanie leku dziecku.
3. Lek dostarczony do placówki musi być w nienaruszonym opakowaniu i otwarty dopiero w obecności nauczyciela/pracownika szkoły podającego lek.
4. Leki wyłącznie podawane są na podstawie pisemnej zgody rodziców i po dostarczeniu zaświadczenia lekarskiego/zlecenia, nauczyciele nie mogą podawać leków ani suplementów diety w żadnych innych sytuacjach.
5. W przypadku zachorowania dziecka na terenie szkoły powiadamia się o tym rodziców/opiekunów prawnych dziecka, a rodzice/opiekunowie prawni są zobowiązani do niezwłocznego odebrania dziecka z placówki i zapewnienia mu opieki medycznej.
6. W przypadku gdy rodzice/opiekunowie prawni/ nie są w stanie odebrać osobiście dziecka z szkoły, mogą upoważnić inną osobę – zgodnie z „**Procedury zwalniania ucznia oraz usprawiedliwiania nieobecności i spóźnień oraz postępowania w przypadku samowolnego**

opuszczenia szkoły przez ucznia.”

7. W sytuacjach nagłego pogorszenia się stanu zdrowia dziecka wzywane jest pogotowie ratunkowe, a o zaistniałym zdarzeniu informowani są rodzice/opiekunowie prawni i dyrektor szkoły.
8. Dziecko do czasu przybycia pogotowia ratunkowego i przybycia rodziców/opiekunów prawnych/ pozostaje pod opieką pielęgniarki szkolnej, a pod jej nieobecność wychowawcy klasy lub wyznaczonego przez dyrektora nauczyciela.
9. W przypadku konieczności zabrania dziecka przez pogotowie ratunkowe do szpitala z dzieckiem jedzie rodzic/opiekun prawny, a w przypadku jego nieobecności pielęgniarka szkolna lub gdy jest obecna na terenie szkoły wychowawca klasy lub inny wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel.

4.6 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ NA LEKCJI STWARZAJĄCEGO ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA WŁASNEGO ORAZ INNYCH

1. Nauczyciel podejmuje próbę wyciszenia zachowania agresywnego poprzez rozmowę z uczniem.
2. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel zawiadamia psychologa/pedagoga lub dyrektora ew. innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji.
3. Zabranie ucznia z lekcji przez innego pracownika/nauczyciela szkoły i zaprowadzenie psychologa/pedagoga lub do gabinetu wicedyrektora/dyrektora. W przypadku braku takiej możliwości zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom poprzez wyprowadzenie ich z klasy np. do świetlicy szkolnej lub innej Sali i pozostawienie ich pod opieką innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
4. W sytuacji koniecznej nauczyciel ma możliwość przytrzymania ucznia.
5. Poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia i zabranie go ze szkoły.
6. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (groźenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela), zawiadomienie rodziców ucznia i (lub)Policji lub Pogotowia Ratunkowego.
7. Po jednorazowym agresywnym zachowaniu rodzic/opiekun prawny podpisuje zgodę na przytrzymywanie dziecka w sytuacjach, kiedy jego zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego i innych uczniów.
8. Brak takiej zgody jest podstawą do wzywania Policji / Pogotowia Ratunkowego w przypadku pojawienia się zachowań agresywnych.
9. Rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona przez wychowawcę/ pedagoga w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka.
10. W przypadku wystąpienia powtarzających się ataków agresji ze strony tego ucznia, pedagog i wychowawca klasy podejmuje współpracę z PPP i Policją oraz w porozumieniu z dyrektorem szkoły kieruje wniosek do Sądu o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.